

deset poklona za najdražu

nenad grujičić

ODA NAJLON—KESI

Šta li se sve ne praćakne
u šuštavom raju Kese Dobrotvorke?

Zgužvana u džepu,
ta sestra dnevne svetlosti upućena u tajne
i budžake svakovrsnih domaćinstava,
na fini trzaj gazde,
ko padobran s nebesa širi srebrne sapi
i milinama troška obasjava štediše
što im leva ruka nevina trpa robu u Jamu
a desna očajna grabi kusur sa Pulta.

Sačuvaj Gospode da ponestane Najlon-haljetka
u kojem svega što himna je opevala ima.
Jer, kad prigosti u Kesu možeš:
paštetu milosti drugara na vlasti,
ponoćne splaćine trača,
cuclu ljube što vara,
gorki jogurt dečjeg straha pred injem ekrana.

O praznicima,
s čarapama i rubljem,
na balkonima gde kisele tegle cvetaju
i pogled mre u panorami grada,
vijore Kese ko zastave u čitankama:
oprale ih gradske seje.

Pravi građanin
— onaj što ga svakodnevno susrećem
na Raskršćima borbe za goli život —
nikud bez Kese:
ni na svadbenu kvrgušu od zvezdanog praha,
ni sa ovog sveta Ponoru u zagrljaj.

Nikad kraja čudesima Kese:
ta ne trune ko ljubljene usne.

E, sad, druga je pesma
o Praznoj Kesi na stolu,
o mrvi hleba na dnu vagona,
o mističnom dostojanstvu sirotinje
na mraznjenim smetlištima gde Kese trepere
ko sveće.
Dručiće pesnik peva o Kesama u stroju
pred komandu za pokret ka suncu čije Oko
topi ledenu liriku Opstanka i Nade.

DESET POKLONA ZA NAJDRAŽU

(Ovo su darovi za Tebe što me podnosiš i ljubiš.
Drži ih čvrsto i pazi da ne ispadnu iz naručja:
na kraju pesme, draga, ništa ti pofučiti neću.)

Jedna srna što kleći pred Točkom zakona
i lepim očima zahvaljuje što je
umakla lavu iz ralja,
dve pčele što su sletele na rumene usne
Pindara i Platona u kolevci,
tri bela Muhamedova petla što šeću po Medini
i prorok iz njihovih tragova
prepisuje Kur'an,
četiri ovna s runom od zelenog lišća
što na glavi nose tikvice i
oploduju ih falusom medu rogovima,
pet češljugara u koje su se pretvorile mlade
žene češljajuć se pre ogledalom i
potom odletele s češljevima
na glavi
u trenutku kad su, bez kucanja,
naišli pozudni starci,

šest paunova što su, videvši svoj
u ogledalu prelepi rep, ispuštili
kapi znoja od kojih postaše Stvorovi
na svetu,
sedam ljutih pasa što ispod zemlje njuše
i prate putanju sunca od kojeg noću
pesnika boli glava,
osam mlađih čaplji što, navršivši šest vekova,
ništa ne jedu,
već, do svoje dvehiljadite,
piju vodu i postaju crne,
devet buradi soka sa svežim poljskim cvećem
pored kojih je u trku
zastalo devet veprova i
spustilo niz čeljusti toplu penu
od koje je prokuvalo pivo za ratnike,
deset harfinih žica, ljubavi,
od tananih creva risa čiji pogled
probija zidove
i nosi pesmu u Sfere.

DIJALOG S APSOLUTOM

Sećaš li se, Apsolute, metafizičke lepotice
što je lelujala kroz cvetne šljivike
i mekim prstima razmeštala oblacke
po obroncima naslonjenim na njene crne oči?

Ona u samoposluži vraća kusur.
Zagledaš li bolje blagajnicu videćeš:
oči — spisak propalih ljubavi,
ruke — kvočke debelog zadovoljstva.

Pamtиш li, Apsolute, onu mladu ženu
na biciklu što je nedeljom vijorila poput
marame u ruci folklornog igrača,
mazila se, krckala bombone
i očima šarala po ostatku Sveta?

Pet puta se udavala.
Dečurliju uči krasti.
Karnevalsku svoju tugu ispoveda u snovima.

Nisi li zaboravio, Apsolute, modrooku devojku
što je nožicama zaplijuskivala luksuzna mesta
i pred Ništavilom, pokazujući bele grudi,
odstreljivala dve — tri teorije
mučnih filozofa?

Ta čita kursne liste, preprodaje zlato.
Mazi posrnule cure.
Iznad njenog jastuka srebrnim slovima piše:
Šuplje su velike ljubavi!

KRITIČAR I PESNIK
Da vidim jesli pesnik!
Napiši kateren šesnaesterac ukrštene rime.
Predoči razbijenu sliku sveta, dramu planete
pred apokalipsu, rasap moralnih vrednosti
savremenog čoveka.

Lažni pazar, tuda roba, lopuže i karnevali,
pljusak vesti, kič, makljaža, kurve, teror, soldateska,
kikot raje, zelenashi, narodi se uzmuvali,
koncert — svirke, paraziti i čestitke iz Uneska.

Hajde, opet, u istoj formi,
ali o čoveku distanciranom od »pakla svakodnevice«,
o individui koja, nasuprot svemu, ima svoj svet,
svoj san. Piši!

Opružam se u nehaju, golotrbu milkim decu,
šljapajući ulicama ko svetiljka ne jenjavam,
babice i porodilje marširaju ka mesecu:
no ne marim, dobro mi je — na jastuku jave knjavam.

E, hajde sad, izmiri pesnički subjekt iz gornjeg
sa pesničkim subjektom iz donjeg katrena. Napiši,
dakle, kateren koji će biti neka vrsta hibrida
prvog i drugog, odnosno, predstavi svoje
»treće ja«, ono bez čega Pesma ne može.

Njuška mi je sasvim čista, evo, vidiš kako peva,
vreme krči, gong udara, sa katanca kaplje rda,
lice bledo kao vime, u utrobi mladost seva:
pogledaj me, okadi se, ne plaši se svetogrda.

(Posle ovih stihova kritičar je, uhvativši se
za glavu, sakrio oči i poludeo.)